

1890-08-13

AFSENDER

Carl Jacobsen

MODTAGER

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsen

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Glyptotekets arkiv. Carl Jacobsens
kopibøger

Emneord:
Afstøbningssamlingen, Den kongelige
afstøbningssamling

DOKUMENTINDHOLD

Carl Jacobsen taler varmt for, at der oprettes en afstøbningssamling, og at den eventuelt placeres på en grund syd for det kommende Ny Carlsberg Glyptotek.

TRANSSKRIFTION

Ministeriet for Kirke og Undervisningsvæsen

Idet jeg meget takker det høie Ministerium fordi det har henvendt sig til mig angaaende Spørgsmaal vedrørende Statens Sculptursamling, skal jeg herved have den Ære at besvare dets ærede Skrivelse af 12-8-90.

Det er med fuld Tilslutning at jeg erfarer at Ministeriet ikke anseer Kunstacademiets Afstøbningssamling som fyldestgørende til at være Statens Hovedsamling for Afstøbninger efter Sculptur.

Imidlertid er denne Samling det betydeligste vi eie af denne Art, og den indeholder allerede saameget Fortræffeligt, at selv i dens nuværende Tilstand maatte kunne gjøre megen Nytte.

Som bekendt er den nu saa upaagtet

at den belærende og opdragende Indflydelse er yderst ringe.

Dette vilde formentlig let kunne ændres til det Bedre.

En rigelig Forsyning med oplysende Etiketter vilde hjælpe en Deel.

Ogsaa i det andet Punkt er jeg aldeles enig med Ministeriet.

4000 kvadrat Alen er meget mere end der kan anvendes til dansk Sculptur.

Den nye Sculpturafdeling i Luxembourg er efter mit Skjøn næppe 1000 kvadrat Alen. Men det er fuldstændig ugjærlig paa den resterende Plads c.

3000 kvadrat Alen at indrette en Afstøbningssamling, som blot nogenlunde kunde give en Udsigt over Kunstens Hovedepisoder og repræsentere de vigtigste Typer og Hovedværker.

Derfor maa det meget beklages at Mini-

steriet ikke mener at kunne skaffe noget andet Locale, hvor en passende Samling, om end kun foreløbig, kunde oprettes.

Angaaende det sidste Punkt, om hvilket man særligt ønsker at høre min Mening, er det mig en Glæde at kunne svare at jeg troer at Forholdene langtfra ere saa vanskelige som Ministeriet mener. Det er muligt at det tidligere har været endnu lettere at erhverve Afstøbninger; men der eksisterer den Dag i dag en Mængde Gibbsformerier, som deels drives for Staternes Regning, deels ere underkastede Museernes Control, hvor de vigtigste Ting reproduceres baade godt og billigt.

Om de ægte Forme som benyttes nu ere mere slidte end tidligere skal jeg lade være usagt; men jeg maa dog exempelviis nævne, at da jeg til Ny Carlsberg Glyptothek ønskede en Afstøbning af Rauchs Figur af Dronning Luise af Preussen, lod det kgl Formeri i Berlin tage en ny ægte Form fordi man ikke vilde byde mig et Exemplar fra den ældre Form. Og med Hensyn til Beredvilligheder ligeoverfor Udlændinge, da har jeg netop en riig og glædelig Erfaring: at jeg overalt har mødt den videstgaende Imødekomst!

Le departement des moulages au Louvre

Det kgl Formeri i Berlin

Det do do i Dresden

Zöllers controllerede do i München

Bruccianis af British Mus. controllerede Formeri i London

National Museet i Neapel

De private Gibsere Gherardi, Malpieri o fl i Rom levere Exemplarer af det allermeste af hvad vi kunne ønske.

M., Antonin Provst som staaer i Spidsen for Trocadero Samlingen og M de Villefosse Directeuren for Louvre have lovet mig at ville gjøre mig en Glæde af at skaffe Afstøbninger til Danmark.

Men det vil maaskee nok være vigtigt at skynde sig medens disse Herrer ere

II

ved Roret og inden deres Interesse for os kunde blive afkølet.

Afstøbninger af nulevende Kunstneres Arbejder vil det derimod være meget vanskeligt at erholde, men deels bøder Glyptotheket paa denne Mangel, deels troer jeg ogsaa at en personlig Indflydelse i den nærmeste Tid vil kunne udrette Noget.

Det vil saaledes sees at der ikke blot ikke er nogen Hindring for at anlægge en nogenlunde fuldstændig Samling af de vigtigste Kunstværker, men at der er en særlig Grund til at gjøre det hurtigst muligt, da Forholdene let kunne forandre sig.

Spørgsmaalet om Locale vil da komme af sig selv naar først Gjenstandene haves.

Det er ubestrideligt at Oprettelsen af et Museum for Gipsafstøbninger er i høieste Grad paatrængende.

Da Preussen for et halvt Aarhundrede siden gjorde sig det til Opgave at hæve Folkets Kunstsands, var det først og fremmest et Museum for Gipsafstøbninger man anlagde, og Enhver veed hvilken uhyre Betydning denne Samling har haft, hvilke rige Frugter den har baaren.

Hos os er Trangen endnu større.

I vore nordiske Lande er Skjønhedssandsen ikke medfødt og Betingelserne for dens Udvikling ugunstige.

Men Thorvaldsens Musæums Indflydelse er et Vidnesbyrd om at en Befolkning kan opdrages, ogsaa i Kunst, naar de rette Midler dertil benyttes.

Desværre ere vi jo næsten afskaarne fra den umiddelbare Indflydelse af Malerkunstens høieste Blomstring, fordi vi kun eie saa lidet og vanskelig ville finde Raad til at kjøbe Originaler af Rafael og Tizian, Murillo eller Rembrandt.

Derimod kunne vi skaffe os Afstøbninger af Sculpturens herligste Værker for Priser vi med Lethed kunne overkomme.

Staten kan for en Sum, der ikke overstiger en af dens enkelte Borgeres beskedne Formue erhverve det Bedste af hvad der overhovedet er frembragt (med 250.000 Kr. ville man komme meget langt).

Min ærbødige Mening er derfor, at Cultusministeriet, som under dets nuværende energiske Ledelse allerede har taget saa mange store Initiativer, som Efterslægten vil prise det for, ikke burde udsætte at oprette, eller ialt Fald forberede Grundlæggelsen af en Samling af Gibsafstøbninger, som maaskee ikke vil kunne blive slet saa fuldtallig som Berlins mønsterværdige Musæum, men som dog vil kunne i det Væsentlige tilfredsstillende den Trang, der er tilstede.

Jeg indseer at dette vanskeligt kan skee med eet Slag - men det maa sikkert kunne føres igjennem lidt efter lidt.

Der maa i det nye Musæum kunne afsees c 3000 kvadrat Alen til dette Brug.

Der vil derved blive Plads til en god Begyndelse, som det maa være kommende Tidens Sag at fortsætte.

Men det er vigtigt at der sikkes en Plads, hvor et vordende Musæum for Gibsafstøbninger kan bygges, og jeg bør maaskee her ikke undlade at henlede at henlede Opmærksomheden paa den ene af de trapezformede Grunde syd for det nye Ny Carlsberg Glyptothek

Med Høiagtelse
allerærbødigst
Carl Jacobsen

Ny Carlsberg
13-8-90

Ministeriet for
Kirke og Undervisningsvæsen.

I det jeg meget takker det høje Mini-
sterium fordi det har sendt mig til
mig angaaende Spørgsmaal vedrørende
Statens Sculptursamlinger, så vil jeg her-
ved have den Ære at bevare det allerede
skrevne af 12-8-90.

Det er med fuld Tilslutning at jeg
erfare at Ministeriet ikke ønsker
Kunstacademiets Afholdningsmaal
som fyldestgjørende til at være Statens
Hovedsamling for Afholdninger efter Sculptur

Imidlertid er denne Samling det betyd-
lige i sig af denne Art, og den indeholder
den allerede saa meget Fortæffelt, at den
selv i dens nuværende Tilstand maa
kunne give mig Nytte.

Som bekræft er den nu saa upacoytet

at dens beløende og opdragende
Indflydelse er yderst ringe.
Dette vilde formentlig let kunne
ændres til det Bedre.

En rigelig Forsyning med oplysende
Efterskoler vilde hjælpe en deal.

Ogsaa i det andet Punkt er jeg
aldeles enig med Ministeriet.

4000⁰ Alen er meget mere end den
kan anvendes til dansk Skulptur.

Den nye Skulpturafdeling i Luxembourg
er efter mit Skjøn ogsaa 1000⁰ Alen.

Men det er fuldstændig uoplyst paa
den resterende Plads - 3000⁰ Alen

at indrette en Afst. til en samling,

som blot nogle Lande kunde give en

Udsigt over de næstest Hovedperioder og
repræsentere de vigtigste Typer og Hoved-
sager.

Derfor maa det meget hellere et Mini-

steriet alle naar et huus skaffe
vojet andet Local, hvor en passende
Sauling, og end her foretog, kunde
oprettes.

Angaaende det sidste Punkt, om hvilket
naer saerligt ønskes at høre min Mening,
er det mig en Glæde at kunne være
at jeg troer at Forholdene laant for
ere saa vaarskely som Ministeriet mener.

Det er muligt at det tidligere har været
endnu Lettere at erhverve Appt. bringer;
men der existerer den Dag i Dag en Mængde
Filsforænerier, som dels drives for Staten-
ens Regning, dels ere underkastede Musc-
erens Control, hvor de vigtigste Ting
reproduceres baade godt og billigt.

Om de agte Former som tængetes nu ere
mere skilte end tidligere skal jeg lade være
at spørge; men jeg tror dog eksempelvis næppe,
at de jeg til Mr. Carlisle, Glyptoteket in-
skede en Appt. bringer af Rauchs Figur
af Ironing, Luise af Bremen, lod det
helt Former i Berlin Tøje er nu agte

Prin, fordi man ikke vilde byde mig et
Exemplar for den alder Prin.

Og med Hensyn til Herredyrlighedsen lige-
veir for Adlandinge, da har jeg endnu
en rigtig og gladelig Befaring: at jeg over-
alt har med den videst jørensde Samde-
komme til!

Le departement des monnoies au Louvre

Det kongl. Prætorium i Berlin

Det kongl. Prætorium i Dresden

Zöllerns controllerende de i München

Prætorium af Preuss. Prætorium controllerende

Prætorium i London

Nationalmuseum i Neapel

De prinselige Gæstgæstere i Gherardi, Belgien

og i Rom lever Exemplarer af det
allernæste af hvad vi have ønsket.

M. Antonin Picot som staaer i Spidsen
for Trøstede Sædlerne og M. de Ville-
gense Directoren for Louvre have lovet
mig at ville give mig en Glæde af et
skæffe Afst. bøger til Jannarh.

Men det vil maaske nok være rigtigt
at skryde mig med den dine Høner ene

II

ved Røret og i den deres Interesse
for os kunde blive afholdt.

Aftørlinger og anlevende Kunstnere,
Arbejder vil det derimod være meget
vanskeligt at erholde, men deels gode
Glydetulleket paa denne Mangel, deels
troer jeg ogsaa at en personlig Besøgelse
i den nærmeste Tid vil kunne adrette
Noget.

Det vil saaledes sees at der ikke
blot ikke er nogen Hindring for at
anlægge en nogenlunde fuldstændig
Samling af de vigtigste Kunstværker,
men at der er en saerlig Grund til at
jære det hurtigst muligt, da Pøbel
deres let kunne forandre sig.

Spisemarket og Locale vil da kunne
og vil selv naar først Ejenstandene
lavet.

Det er ubestrideligt at Oprettelsen
af et Museum for Litteraturhistorien
er den kirkelige Guds fortrinligste.

Da Preussen for et halvt Aarhundrede
siden gjorde sig det til Opjavn at have
Folkets Kunstskunde, var det først og
fremmest et Museum for Litteraturhistorien.
Næsten man anlagde, og Enden ved
hvilken udgyr Netop den, som Saaling
har haft, hvilke nye Prægten den
har faaet.

Her er en Trængsel ender større.
I sine nordiske Lande er Skjæbnen end
ikke midtpunkt og Netop den, som den
Udvikling ugunstige

Men Thorsens Museum i Næstved
er et Videnskab og et en Befolkning
kan optræde, og Kunst, naar de rette
Midler dertil beagttet.

Derfor er vi jo næsten afskaarne
for den umiddelbare Indflydelse af

Malerkunsten tilværelse Alenation,
fordi vi, som vi se nu, liden og vanskeligt
ville finde Raad til at købe
Originaler af Rafael og Titian, Mantegna
eller Rembrandt.

Derimod kunne vi skaffe os Apertol.
kinger og Sculpturens herlige Værker
for Prisen vi nu Lethed kunne over-
komme.

Staten kan for en Tid, der ikke overste-
ger en af dem enkelte Nøjeres bekidne
Formue erhverve det, Noget af hvad der
overkom det er gælden. (ca 250000 Rb. vil man kunne
nøjet langt).

Min ærbødige Mening er derfor, at
Cultusministeriet, som under dets
nuværende eksempel Ledelse allerede har
taget nu mange store Initiativer, som
Efterladte vil prise det for, ikke
burde udrette at oprette, eller i alt Fald
forlænge Grundlæggelsen af en Tølling
af Guld og Sølv, som man ikke
vil kunne blive det nu fuldstændigt som

Berlins minsterwardige Museum, som som
dej vil haave i det Varsatly tilføde
stille de Trøj, der er tilstode.

Jeg indseer et dette var belyst da rbe
med eet Sløj - nu det nu villet haave
fies - ppeuen l. 57 efter l. 57.

Se nu i det nye Museum haave
afnes i 3000⁰⁰ til dette Prøj.

Se vil deud bli Plid til a god
Nægdebe, som det nu var hwaenke
Fidens Løj et fortsatte.

Men det er villet et der villet en
Plid, som et vordende Museum for
Skrifttilinger kan bygges, if ti bli
maante her ikke endede et hende
Opmarksa liden for da en af de
trøje fremde Grunde sig d for det nye
Ny Carlsberg Sjøttotth.

Med Høfth
eller arbidigt
Carl Jacobsen

Ny Carlsberg
13-8-90.